

1989-VI-23

Gasteizko Udaletxean egin da arratsaldeko 3 t'erdietan euskaltzain osoen hileroko batzarrea, 1989ko ekainaren 23an. Etorri direnak: J. Haritschelhar euskaltzainburua, J. M. Lekuona buruordea, J. M. Satrustegi idazkaria, J. A. Arana Martija diruzaina, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, Tx. Peillen, J. San Martin eta L. Villasante, euskaltzainak; J. L. Lizundia idazkariorde urgazlea.

P. Altuna, J. L. Davant, X. Diharce, J. Hiriart-Urruty, E. Larre, F. Ondarra eta P. Salaburu jaunek ezin etorria adierazi dute.

EHU-REKIKO HITZARMENA

Euskal Herriko Unibertsitatea eta Euskaltzaindiaren artean izenpetu nahi den hitzarmena aurkeztu du Euskaltzainburuak. Zuzendaritzak Amasan EHUKo errektorearekin eta idazkari orokorrarekin egindako bilera aipatu du lehenik. Beranduago sinatu nahi bazen ere, azken orduko arazoengatik ekainaren 27ra aurreratu behar izan da eguna, eta batzarre honetan ikusi nahi da hitzarmenaren zirriborroa.

Testua irakurri da lehenik, gero artikulua guztiak punduz-pundu aztertu eta eztabaidatuz. Bost urterako balioa izango du akordioak erakunde bien adostasunarekin luza daitekeelarik. Aho batez onartu da testua eta dagokion unean ofizialki sinatzeko eskubidea eman zaio J. Haritschelhar euskaltzainburuari.

Unibertsitate pribatuekin ere noiznahi egin daitekeela hori bera, azpimarratu du euskaltzainburuak.

ONOMASTIKA BATZORDEA

Nafarroan toponimia ttipia biltzen ari den Eusko Ikaskuntzako ordezkarien bisita ukan duela, aditzera eman du euskaltzainburuak. Onomastika batzordean ikusi da zertan den arazoa, eta 1988ko uztailaren 30ean Oiartzunen izendaturiko

jarraipen batzordeak dioenez, hasierako lanaren zati bana bidali bazioten ere bakoitzari, ez lan osoa inori, azken une honetan Nafarroako Gobernuari bidali omen dioten zerrendarik ez dute ikusi.

Jarraipen batzordearen lana ez da, noski, banan-banan hitz guztien aztertzea, eskatzen zaion iritzi tekniko edo diktamena ematea baizik.

Euskaltzaindiko Onomastika batzordeburuak dei eginik, lehenbaitlehen bilduko da jarraipen batzorde osoa eta garbi mugatuko dira bakoitzaren erantzunkizunak, bilketa nahiz bildutakoen sailkapena lantaldearen eginkizuna delarik. Gobernuaren erabilpenerako hitz zerrenden aurkeztea, aldiz, Euskaltzaindiari dagokio Euskararen Legearen arabera, eta ofizialtasuna agintarien erabakiak ematen du.

Era honetan onartu da Onomastika batzordearen proposamena eta horrela jakineraziko zaie Eusko Ikaskuntzako arduradunei.

BESTE BATZORDEAK

Gramatika batzordea. Hiztegegintzako ordenagailuetan jasotako altxorraz baliatzea delarik aspaldiko helburua, mintzatu dira M. Karmen Garmendiarekin eta EJIE-koekin. Hitzaren orde ezaldia osoa eman dezakeen sistemara alda daiteke EJIE-k duen informazioa eta ados daude horrela egiteko. Une honetan hori da Gramatika batzordearen berri nagusia.

Dialektologia. Orain arte bildutako materialeak ordenagailuetan sartu behar direla, esan da. Frantziako CNRS-ekin hitzarmena bidean omen dago, eta testuen erabilpen teknikorako hasieran Strasburgora joatea pentsatu bazen ere, hemen bertan egiteko biderik ba omen dago. Programek berezitasun guztiekin prestatzea beste eragozpenik ez dute ikusten.

Hiztegegintza. Orotariko Euskal Hiztegiaren lantokia Donostian Ronda kaletik Marina kalera aldatu behar izan da, eta Campion-Broussainen izenean sinatu da hitzarmena.

Literatura. Konta-poesiaz Billabonan egin berri diren Jardunaldietako kronika edo oroit-agiria banatu da batzartuen artean.

Diruzaintza. Hiru hilabeteroko kontu errendatzerik ez dagoela gaur, esan du J. A. Arana Martijak. Maiatzaren azken aldean ordezkartza eta zenbait batzordetako arduradunei orri batzu bidali zitzaizkien ordenagailuen beharretarako sarrerarirteerak sailkatzeko moduarekin. Gehienek ez dute erantzun eta eragozpenik sort daitekeenez, ekainaren 28an arduradunekin bilera bat egitekoak dira Bilbon.

KANPO IZENDAPENAK

Trapagako Udalaren gutun batean, bertan itzultzaile lanpostua betetzeko egin nahi den lehiaketarako Euskaltzaindiaren ordezkari bat eskatzen da. R. Badiola joango da eta honen ezinean P. Uribarren.

ESKUARTEKOAK

J. A. Arana Martijak euskaltzain sarrera hitzaldia datorren uztailean egingo duenez, Udaletxeko aretoa txikia dela ikusita Gernikako Juntetxean egiteko baimena eskatu dio, arrazoituz, Anton Aurre jaunari. Euskaltzaindiaren izenean ere idazkariak eskari bera egin du. Pertsonalki beste gestioaren bat egiteko gelditu da A. Irigoyen.

“Instituto Vasco de la Mujer” euskaraz adierazteko proposamen labur desberdinak dakartzan izkribua hartu da erakunde horretatik, Euskaltzaindiari aholku eskatuz. Lehendik “Emakumearen Euskal Erakundea” esan ohi denez, aldaketarik gabe dagoen-dagoenean uztea gomendatuko zaio.

Lau Hazienda foraletako errenta zergen aitortpena testu bateratuarekin egin nahi delarik, euren egindako itzulpenak igorri dituzte uztailearen zazpia baino lehen Euskaltzaindiak gain-begiratu eman diezaien. J. A. Arana, A. Muniategi, P. Uribarren eta A. Urrutia arduratuko dira.

Hizkuntz Politikarako Idazkaritza Nagusiaren bidez Telefonicako fakturen testu itzulpena hartu da oneritzia emateko. R. Badiolak ikusi eta egin ditzala oharrak.

J. San Martin, Ararteko jaunak, gutun bat aurkeztu du bere karguaren euskarazko izena aldatu egin nahi dela Nafarroan, aditzera emanez. Politikarien arazoa dela erantzun zaio. Euskaltzaindiak Angoston onartu eta Eusko Jaurlaritzak ofizialki daukana “Ararteko” hitza da.

Arrasateko Udalak Jokin Zaitegiren X. heriotze urteburuan zenbait ekintza antolatu nahi ditu eta laguntza eskatzen du. Joan den asteko bileran Argitalpen batzordeak *Platon VI* liburukia Euskaltzaindiaren kontura argitaratzea erabaki zuen eta horrela onartu da.

A. Irigoyen jaunak azken orduan aditzera eman duenez, bertsolaritzako artxibategia burutzeko iragarri zen beka ez da inori eman. Orain arte iker eta zabalkunde lana egin dutenekin zerbait egin behar litzateke.

Eta besterik gabe amaitu da batzarrea.

Jean Haritschelhar
Euskaltzainburua

J. M. Satrustegi
Idazkaria

2. BATZARREA

Gasteizko Udaletxean, 1989.eko ekainaren 23an, arratsaldeko 6etan, bildu dira: J. Haritschelhar buru, J. M.ª Lekuona buruorde, J. A. Arana Martija diruzaina, A. Irigoyen, F. Krutwig, Tx. Peillen, J. San Martín eta L. Villasante, euskaltzainak; J. Bilbao eta G. Lz. de Gereñu, ohorezkoak; P. Goenaga, J. L. Lizundia, P. Martín Latorre, M. M. Ruiz Urrestarazu eta J. J. Zearreta, urgazleak. Idazkariaren ordezkari, J. L. Lizundia Idazkariordeak, idazkari lana egiten duelarik.

Mahaipuruan: J. Haritschelhar, euskaltzainburua; José Angel Cuerda, Gasteizko alkatea; E. Knörr, Onomastika batzordeburua eta G. Lz. de Gereñu.

Beste zenbait ordezkariaren artean, José Ramón Peciña, Arabako Kultura Saileko foru diputatua; eta Juan J. Ibarretxe, Arabako Batzar Nagusien lehendakaria. Euskaltzale andana bat eta G. Lz. de Gereñuren familiakoak ere arretan aurkitzen dira.

Lehendabizi, José Angel Cuerda alkate jaunak, bere ongi etorria eta agurra egiten du, G. Lz. de Gereñuren ohorez hitz samur batzu esanez.

Jarraian, J. Haritschelhar euskaltzainburua mintzatzen da, G. Lz. de Gereñuren lanak goraiatuz eta merezi duen omena eginez. Bestalde, Euskaltzaindiaren Argitalpenen balioa eta gaurkoan, aurkezten den Arabako toki-izenen bilduma oparoa azpimarratzen ditu.

Segidan, J. L. Lizundia batzorde idazkariak ostegun eta ostiraleko lau bilkuren berri ematen du. Ostegun goizean, Onomastika Batzordearena, zeinetan Euskal Herriko mendien bostgarren zerrendaren azterketa burutzea azpimarragarria delarik. Ostegun arratsaldean, Jagon Sailaren batzorde berriaren bilera. Ostiral goiz honetan, Zuzendaritza eta azpibatzerdeburu, arduradun eta idazkariak, 1990erako lan programa prestatu dute. Eta azkenik, bukatu berri den euskaltzain hileroko bilkuraren gai nagusiak aipatzen ditu: 1. Euskal Herriko Unibertsitate eta Euskaltzaindiaren arteko Hitzarmena aztertu eta onartu da. 2. Dagozkien batzordeen azalpena: Onomastika, Gramatika eta Euskal Herriko Hizkuntz Atlasa. 3. Kanporako izendapenetan, Trapagarango Udalak eskaturik, euskararako itzultzailearen epaimahairako ordezkaria. 4. Uztaileko bilkuren egitaraua. J. A. Arana Martijaren sarrerako hitzaldiko batzarre nagusia. 5. Eskuarterko eta azken ordukoan artean lau Euskal Foru Ogasunetako Errentaren Aitorpenaren euskal testuaren gainbegiratzea.

E. Knörr batzordeburuak hurrengo "Onomasticon Vasconiae" bildumako G. Lz. de Gereñuren *Toponimia alavesa seguido de mortuorios o despoblados. Pueblos alaveses* liburukiaren aurkezpena egiten du. Onomastika batzorde eremuko argitalpen sorta honen plangintza orain urte gutxi egin zen unean, egile honek sakabanaturik zituen toponimia lan guzti hauek ale batean biltzea pentsatu zuela adierazi du, hasieratik Gasteizko Udalak babes osoa eskaini zuelarik. Bilduma honek informazio oso aberats, zehatz eta fidagarria ematen du, ongi arakatu eta eraturik langintza baten bidez. "Hemendik aurrera euskara mendi, haran eta sorotetan bakarrik ez, gizakien ezpainetan izango dira eta lehen esan dudana bezala, hizkuntzalariek ez ezik, baita kondairagileek ere erabiliko dute liburu hau", esanez amaitzen du bere txostena E. Knörr euskaltzainak.

Gerardo Lz. de Gereñu, euskaltzain ohorezkoaren esker oneko hitz birekin, batzarre ireki honi amaiera ematen zaio.